

det er en Betragtning, jeg ikke paa nogen Maade er istand til at kunne dele; jeg er tværtimod af den Overbeviisning, at den nuværende kommunale Ordning er i saa stor Overensstemmelse med Grundloven af 5te Juni 1849, som Forholdet overhovedet tilslader. (S. A. Hansen: Ja, den passer med Grundloven af 28de Juli 1866!) Den passer til Grundloven af 5te Juni 1849, thi denne har ligesaa lidt som Grundloven af 28de Juli 1866 bygget alene paa den almindelige Valgret; den har ikke været saa ubesindig at lade hele Statsbygningen alene hvile paa dette Grundlag, men den har, som Ret var, indrømmet den almindelige Valgret en væsentlig Birkning, forsaavidt man var istand til at kunne begrænse denne saaledes, at den kun kom til at virke med sine gode Sider, men derimod ikke kunde misbruges gennem dens Skyggesider. Hvergang der har været forelagt Forslag om den kommunale Forfatning, har heller ikke endnu Noget dristet sig til at foreslaae den almindelige Valgret som ubetinget Grundlag, og Grundloven af 5te Juni 1849, der i den Henseende er ganske eens med Grundloven af 28de Juli 1866, har havt den Erkjendelse, at den almindelige Valgret vistnok har sit store Fortrin deri, at den kalder alle de dygtige Kræfter i Befolkningen med til Arbejde paa Statens Bygning, men den har ingenlunde skjult for sig selv, at der ogsaa ved den almindelige Valgret — jeg betegner Forholdet saaledes, skjøndt jeg meget godt veed, at Udtrykket ikke er ganske correct — at der ved Folkethingets Valgret er Skyggesider, som det maa være Opgaven at modarbejde, for at de ikke skulle komme frem. Derfor skabte man et Landssting og stillede andre Betingelser ligeoverfor Valget til dette, hvorhos man ingenstunde i Grundloven af 5te Juni 1849, ligesaa lidt som i Grundloven af 28de Juli 1866, glemte den Forudsætning, at der ligeoverfor Repræsentationen var en Regjering tilstede, der havde en Magt ligesaa godt som den. Det er netop dette, der gjør, at jeg ikke paa nogen Maade er istand til at kunne erkjende, at Folkethingets Valgret uden

videre kan anvendes som Grundlag for den kommunale Bygning, idet det dels er umuligt der at skabe de Gærder omkring den, som ere nødvendige, og idet der derhos i den kommunale Institution ligger en meget større Leilighed — jeg turde næsten sige en meget større Fristelse — til at lade Skyggesiderne kunne komme frem, medens de gode Sider skydes tilside. Jeg kan gjerne være enig med de ærede Herrer, der have en vis Fortrøstning ligeoverfor Folkets funde Sinds; jeg troer paa den ligesaa fuldt som noget af de ærede Herrer, om det ogsaa er min Overbeviisning, at der paa mange Steder og maaskee i lang Tid ikke vilde fremkomme synderlig forskellige Valg, enten man havde den her foreslaaede eller den bestaaende Valgret, men jeg kan ikke skjønne rettere end, at det er noget Bagvendt i Principet at ville etablere, at Magten lægges i Hænder, hvor Byrden ikke er. Jeg er paa ingen Maade sikker paa, at der ikke kan komme saadanne Forhold tilstede; hvorunder den almindelige Valgret i Communerne vilde kunne misbruges, hvorunder den vilde kunne bruges saaledes, at alle de, der maae bære det kommunale Liv med dets Skatter og Byrder, bleve satte tilside af dem, som ikke præstere Mere end — efter det ærede Medlems Forslag — maaskee 8—10 Skilling aarlig til Communsens Fornødenheder. Jeg troer, at den nuværende kommunale Ordning er i fuldkommen god Overensstemmelse med Grundloven, idet man har søgt at benytte Forholdene, saaledes som de nu ere givne i Communerne, paa den Maade, at man ved Siden af at indrømme den almindelige Valgret en dog ikke ganske ubetydelig Indflydelse, gennem disse Forhold har skabt den Vold, som var nødvendig for at holde denne Ret indenfor dens rette Grændser. Netop her finder man jo ligeledes Uvedelingen. Man kan ikke skabe et Tokammersystem i Communerne, fordi Elementerne dertil og Nødvendigheden deraf ikke der ere tilstede; det vilde kun være en Byrde og et Dmsvøb. Man har altsaa maattet bære sig ad, saaledes som man ellers forstandtvis bærer sig ad, idet man nemlig har blandtet disse forskellige Su-